

SUBTIPURILE Ag HBs LA PERSOANE SĂNĂTOASE ȘI DONATORI

dr. Monica Sabău, Șt. Demeter, B. Sebe, dr. E. Kiss

Descoperirea subtipurilor antigenice ale virusului B al hepatitei virale a ridicat o serie de probleme care își așteaptă clarificarea, printre care amintim, discrepanța în frecvența determinantilor *d* și *y* în diferite forme clinice ale hepatitei, respectiv la persoane purtătoare, aparent sănătoase, precum și distribuția geografică a acestora.

În general se admite preponderența subtipului *ad* la purtători sănătoși, în hepatita cronică evolutivă și ciroză, în timp ce subtipul *ay* este mai frecvent asociat cu hepatita acută.

La purtători raportul dintre cele două subtipuri variază în limite largi, de la țară sau chiar în interiorul aceleiași țări. Deși în SUA, în general s-a dovedit preponderența determinantului *d* la purtători, Dodd (4) indicind raportul *d:y* de 6:1, există variații foarte largi cuprinse între 1:1 și 9:1.

În nordul Europei, precum și în unele țări din partea centrală a Europei se remarcă ponderea subtipului *ad*, în timp ce în bazinul Mării Mediterane exceptînd Spania subtipul dominant pînă la limita exclusivității este *ay* (6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 20). În Franța și Jugoslavia cele două subtipuri sînt practic egale (10, 21).

Lucrarea de față caută să întregască referirile existente (3) privind distribuția determinațiilor *d* și *y* la donatori, respectiv persoane sănătoase din țara noastră.

Material și metodă

Au fost testate pentru pozitivitatea Ag HB_s un număr de 1735 persoane sănătoase neselectate și 22,414 seruri provenite de la donatori, prin metoda contraelectroforezei și prin metoda difuziei în gel de agar (1). Deoarece am remarcat în testări anterioare (18) o pozitivitate mărită la utilizarea serurilor concentrate pe lyphogel, am utilizat această metodă. Serurile pozitive au fost caracterizate pentru perechile de determinanți *d-y* și *w-r* prin reoforeză (1), utilizînd antigene purificate de subtip și anticorpi anti-*ay* preparați prin imunizarea cimpanzeilor, reactivi puși la dispoziția noastră prin amabilitatea dr. J. W. Mosley de la Universitatea California de Sud, Los Angeles.

Rezultate și discuții

Frecvența Ag HB_s în rîndul donatorilor și al persoanelor sănătoase neselectate este redată în tabelul nr. 1, care indică incidența de 1%, respectiv 3,91% cu un procentaj *d:y* de 38:62 la donatori și 32:68 la sănătoși. La prima categorie se înregistrează o incidență mai mare a Ag

Tabelul nr. 1

Incidența AgHB_s și subtipurilor *ad* și *ay* după sex la donatori și persoane sănătoase neselecționate

	Nr. testări	Nr. AgHB _s				Nr. AgHB _s		
		pozitiv	%	<i>d:y</i> %		pozitiv	%	<i>d:y</i> %
Donatori	22.414	224	1	38:62	B	178	79	39:61
					F	46	21	33:67
Persoane sănătoase neselecționate	1735	68	3,9	32:68	B	37	54	32:68
					F	31	46	32:68
Total	24.149	292	1,2	37:63	B	215	74	38:62
					F	77	26	32:68

HB_s la bărbați (79 %), dar în general ei fiind cei mai frecvenți donatori nu putem face o evaluare în acest sens. 21 % dintre donatori au fost remunerați și 79 % onorifici. Diferența în incidența Ag HB_s între sexe la persoanele sănătoase este statistic nesemnificativă ($p > 0,02$). Raportul *d:y* la bărbați a fost de 38:62, iar la femei de 32:68.

Graficul nr. 1 indică frecvența subtipurilor *ay* și *ad* corespunzătoare vârstei, determinantul *d* fiind mai frecvent la persoanele sub vârsta de 25 de ani (47 %), comparat cu 20 % la grupa de peste 25 de ani.

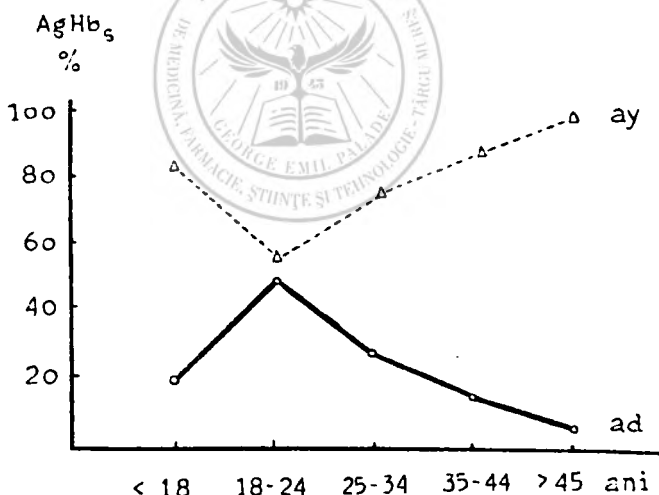

Fig. nr. 1

Făcînd corelația între determinanții antigenici *ay* și *ad* și grupa sanguină, am constatat că, determinantul *ad* este asociat mai ales cu grupa sanguină a(II) în 80 % a cazurilor, în timp ce determinantul *ay* este asociat cu grupa 0(I) în 87 %.

Un număr de 100 sușe antigenice au fost testate și pentru perechile de determinanți $w-r$, toate prezentînd determinantul w , care de altfel este prezent în Europa.

Spre deosebire de datele generale din literatura de specialitate, care indică o frecvență de peste 80 % a determinantului d la donatori (12), noi am găsit o incidentă a acestui subtip de numai 37 %. De altfel, într-o lucrare anterioară (18) am semnalat ponderea determinantului y nu numai la cazuri de hepatită acută, dar și la cazuri de hepatită cronică evolutivă și ciroză.

Rezultatele noastre indică prevalența determinantului ay la noi în țară, precum și marea difuzibilitate a acestui subtip în masa populației respective. Considerăm de asemenea că determinantul ay a fost dominant și anterior la noi în țară și nu ne pare plauzibilă ipoteza modificării subtipului ad în favoarea lui ay .

În favoarea ipotezei noastre vin rezultatele obținute de *Bar-Shany* (2), efectuate pe două generații de donatori de origine română din Israel, care indică o frecvență a determinantului ay de 71 %.

Cunoscînd relația existentă între determinanții Ag HB_s și locul de naștere, mai degrabă decît locul de rezidență, credem că țara noastră a avut și în trecut o distribuție geografică a subtipurilor Ag HB_s asemănătoare țărilor din sudul Europei.

Sosit la redacție: 7 ianuarie 1976.

Bibliografie

1. *Ashcavai M., Petres R.*: Manual for Hepatitis B Antigen testing. W. B. Sanders Co., Philadelphia, 1973;
2. *Bar-Shany S., Edwards V., Mosley J., Bancroft W.*: *Vox Sang.* (1973), 25, 105;
3. *Cruceanu A., Banes V., Popovici C.*: *Vox Sang.* (1975), 28, 404;
4. *Dodd R., Holland P., Smith H., Ni L., Greenwalt T.*: *J. Epidemiol.* (1973), 97, 2, 111;
5. *Frösner G.*: HSM, Memo H—907, (1975);
6. *Gloskowska Z.*: HSM, Memo H—833, (1975);
7. *Gerna G.*: *Boll. Ist. Sieroter. Milan.* (1975), 54, 1, 19;
8. *Karlovac M.*: HSM, Memo H—790, (1974);
9. *Halmosdi G.*: HSM, Memo H—836, (1975);
10. *Magnius L., Espmark A.*: *J. Immunol.*, (1972), 109, 1017;
11. *Mazzur S., Burget S., Blumberg B.*: *Nature* (1974), 247, 38;
12. *Mosley J., Edwards V., Wapplehorst B., Hajduk P.*: *Transfusion* (1974), 14, 372;
13. *Nielsen J., Le Bouvier G.*: *N. Engl. J. Med.* (1973), 288, 24, 1257;
14. *Pedreira J., Martinez-Vasquez J., Guardia J., Pahisa A.*: *Lancet* (1974), 1, 7847, 98;
15. *Pesendorfer F., Krassnitzky F., Wewalka F.*: *Scripta Med. Brno.* (1974), 47, 357;
16. *Pintera J., Vacl J., Holland P., Alter H.*: HSM, Memo H—665, (1974);
17. *Sabău M., Sebe B., Kasza L., Kiss E., Demeter Șt.*: *Rev. Roum. Virol.* (sub tipar);
18. *Sabău M., Sebe B.*: *Rev. med. chir. (Iasi)*, (1975), 3, 411;
19. *Shattock A.*: HSM, Memo, H—659, (1974);
20. *Schober A., Thomssen R., Kaboth U.*: *Dtsch. Med. Wschr.* (1972), 97, 1579;
21. *Soulier J., Couroué-Pauty.*: *Vox Sang.*, (1973), 25, 212;
22. *Valet J., Matte J.*: HSM, Memo H—829, (1975).